Algemene beschouwingen Nederweert Anders

Dank u wel voorzitter,

Voor ons ligt de begroting van 2025 en een doorkijk naar 2026 tot en met 2028.
Allereerst een dankwoord aan het College, de verantwoordelijk wethouder en de ambtelijke organisatie. Wederom is een van de uitgangspunten van de gemeente Nederweert, een sluitende begroting, gerealiseerd voor volgend jaar en de jaren erna.

Voordat wij op de cijfers ingaan eerst een aantal uitgangspunten, die voor de fractie van Nederweert Anders belangrijk zijn.

Bij de begroting gaat het ons om ménsen. Zij moeten het in Nederweert naar hun zin hebben, zich kunnen ontwikkelen, in een gezonde leefomgeving leven en zich veilig voelen. Kortom in de aanpak van Nederweert als lokale overheid moet het gaan over het welzijn van de inwoners.

Het is ons niet duidelijk hoeveel mensen, gezinnen en kinderen in onze gemeente in armoede leven en hoeveel er net boven de grens van armoede zitten volgens de definitie van het CBS.
U noemt zelf twee getallen: 250 en 340. Bij het laatste gaat het om mensen in energiearmoede, maar ook deze mensen leven naar onze overtuiging onder de armoedegrens. We vinden dit getal, zoals we al vaker hebben aangegeven, in schril contrast staan met de 15 tot 20 gezinnen die in Nederweert gebruik maken van de voedselbank.
We hebben als lokale overheid de plicht om voor een vangnet te zorgen en vragen ons af of we wel voldoende doen om deze mensen te bereiken en te stimuleren om gebruik te maken van de voorzieningen die er zijn. Energie armoede is een onderdeel daarvan en vraagt om een goede sturing op duurzaamheid.

Vanwege genoemde zorgen stellen wij voor om met betrekking tot (energie)armoede 1 loket te vormen, waar alle voorzieningen gebundeld worden en dienen daarvoor een motie is.

De gezonde leefomgeving staat onder druk in Nederweert. Wij hebben een slechte luchtkwaliteit (waarvoor nu actie wordt ondernomen en daar zijn wij blij om). Ook hebben wij te weinig oog voor groen in onze gemeente. Vorig jaar hebben we daar een amendement voor ingediend en dat is unaniem aangenomen. Wij dienen dat amendement opnieuw in (met andere bladzijde nummers), omdat we merken dat er niets mee gedaan is. Het ging ons niet om het bestaande groen, zoals in de beantwoording van de technische vraag staat, maar om extra groen, dat al eerder samen met deskundige inwoners voor alle kernen in kaart is gebracht. Groen hoort naar onze mening absoluut niet thuis in een rijtje bezuinigingen.
Als de landelijke overheid haar verantwoordelijkheid op dit gebied laat liggen, moeten wij dat als lokale overheid juist oppakken.

Je veilig voelen in je straat en je gemeente is een belangrijk onderdeel van welzijn.
Die veiligheid is in Nederweert in goede handen als het gaat over criminaliteit: de bestrijding van ondermijning is voor ons voldoende.

Echter over de veiligheid in het verkeer hebben wij een andere mening. Het uitgangspunt moet volgens ons in de kernen nadrukkelijk de wonende mens zijn: de naar school gaande jongere, het kind dat naar muziek- of zwemles gaat, de oudere die in loop- of fiets tempo boodschappen doet. Wij willen de auto niet weren uit Nederweert, maar de auto moet zich in wijken en kernen als een gast gedragen tussen het langzame verkeer. Wij dienen daarvoor een motie in om richting te geven aan de discussie voor het komende halfjaar.

Het welzijn van inwoners heeft voor een belangrijk gedeelte ook betrekking op wonen in Nederweert. Als we meer bouwen, wat een goede zaak is, moeten de voorzieningen wel op peil zijn en meegroeien. Daar hebben wij zorgen over, omdat dit te gemakkelijk naar de omgevingsvisie wordt geschoven. Wij wensen daar een fatsoenlijke discussie over. Daarom dienen we daar samen met D66 een motie over in.
Ook de opmerking dat de woonwagen voorzieningen op middellange termijn bekeken zullen worden staat ons tegen. Ga op korte termijn met deze groep rond de tafel, luister eens echt naar hen en kijk samen welke oplossingen er mogelijk zijn.

Leefbaarheid in Nederweert betekent ook dat er fatsoenlijk OV is om in Weert te komen, onder andere bij het ziekenhuis of om met de trein te kunnen reizen. Wij vragen aan het College om dit te bewaken en zo mogelijk uit te breiden, zodat ook mensen in alle kernen op goede OV-voorzieningen kunnen rekenen. Ook met het OV naar Helmond moet gestimuleerd worden.

Wij hebben en houden onze zorgen over de ambtelijke organisatie. Regelmatiger dan gewenst zien we op Sociale Media vacatures voorbijkomen. Het verloop is groot en dus is het logisch dat er veel extern wordt ingehuurd. Dit is echter duur en misschien nog belangrijker blijft daarmee de kennis niet in de organisatie. Overigens is niet duidelijk hoe groot de externe inhuur is, omdat verwezen wordt naar een cijfer uit de jaarrekening van 2023 en wij een bedrag voor 2025 vragen.
Heeft het grote verloop alleen te maken met de arbeidsmarkt of ook met de kwaliteit en/of de cultuur van de organisatie? Is die cultuur verouderd, sluit die niet meer aan bij de huidige tijd? Dat zijn geen gemakkelijke vragen, maar wij vinden dat deze dringend gesteld moeten worden en dat naar een oplossing moet worden gezocht. Als dat niet lukt, dan komen wij in de toekomst op een punt dat Nederweert vast loopt qua bestuurbaarheid waardoor de bestaanszekerheid van onze gemeente in gedrang komt en dat is iets wat wij niet willen.

Dan nu de cijfers. In 2024 houden wij over, zonder OZB-verhoging en inclusief het aannemen van ons amendement een bedrag van €2.745.264. Ook voor 2025 en de jaren erna blijft er sprake van een positief resultaat. Het afvalbeleid dat wij geïnitieerd hebben in de vorige periode blijkt een succes te zijn. Dat is een verdienste van onze inwoners. Ik heb geleerd (en weet dat het werkt) dat je positief gedrag moet belonen. Wij stellen dan ook voor om de afvalstoffenheffing volgend jaar, in 2025, met € 50 te verlagen voor alle huishoudens. Dat heeft een dubbel effect, namelijk een waardering voor iedereen die zijn / haar afval fatsoenlijk scheidt en een geste voor mensen die het financieel moeilijk hebben.

De begroting voor 2025 en de jaren erna kent opnieuw een positief resultaat. Dat is goed nieuws voor Nederweert. Maar het is voor Nederweert Anders geen doelstelling om over

een periode van 4 jaar 7 miljoen euro over te houden, tenzij daarmee de bruggen opnieuw bespreekbaar worden…
Veel door het College voorgestelde bezuinigingen lijken ons simpelweg gebakken lucht, die uit de begroting kan om plaats te maken voor urgente zaken.

Wel blijft bij ons de vraag leven, welke bezuinigingen direct invloed hebben op de begeleiding van inwoners die wat extra's nodig hebben. We denken dan aan de woonvoorzieningen WMO, de zorg vragende burgers en de wmo begeleiding.
Het opleidingsbudget ten slotte kan volgens ons juist iets toevoegen aan het aantrekkelijk maken van het werken in het gemeentehuis van Nederweert. Waarom dan hierop korten?

Wij hopen dat het College antwoord kan geven op de vele vragen die bij ons nog leven.

Tot zover,